

בסטיק ויצירותיו.
"היצירה היא חלק בלתי
נפרד מלימוד התורה"
צילומים: רפי קוק

אמנות בקודש

הוא התחנך במנזר ליד מומביי, שימש שוליה לצייק, עלה לארץ ושירת כלוחם וכתפאורן של להקת הנח"ל • אחרי שהפך לציייר שלטים בשכונת הבוכרים הוא התקרב לדת וחזר בתשובה • רגע לפני שיצירותיו יוצגו ביריד מאסטרפיס לאמנות עכשווית, בנימין בסטיק מסביר מה הקשר בין אמנות לתורה

אבסטרקטית - מופשטת. "כשאני מצייר ציור אני יודע מה המשמעות שלו, אבל כל הופי הוא היכוי לת של המתבונן להעניק לו משמעות משלו", הוא מסביר. "אני מעריך את האמנות החבויה, ממש כמו העולם שנוצר בתורה ובזוהר והאלוקים ניקה אותו וחשף בכל יום עוד שכבה של הציור. כך היא האמנות המופשטת. בכל פעם מתגלה עוד שכבה בתורה ובזוהר של הציור".

ביום חמישי (אתמול) נפתח 'מאסטרפיס', יריד האמנות העכשווית הראשון בירושלים, בגלריית רחוב. היריד, שיימשך עד תחילת ספטמבר, מציג למכירה כ-300 יצירות אמנות עכשוויות מרי עברו דתם של כשישים אמנים. "רציתי להביא את האמנות העכשווית לירושלים וזוהי את האתגר של הקהל המקומי: המחירים והגישות", מספר בעל הגלריה אורי רחוב, מוזר אמנות חרדי שעסק שנים בתחום המכירות הפומביות. "לכן היה חשוב לי לקיים את היריד דווקא בתקופה שבה הרחובות מלאים והאמנות נגישה גם מבחינה פיזית וגם מבחינת המחיר".

גם היצירות של בסטיק שיוצגו ביריד שייכות לזרם האמנות המופשטת, החל בסקיצה של ציור שמותמחרת ב"250 שקל וכלה ביצירה נמרזה בצי כעי מים המתארת את נוף העמק כפי שראה אותו כאשר מסבכי הטילואים שלו.

"מי שמסתכל על הציור לא רואה מיד את מה שראיתי, אבל הצבעים מושכים אותו להמשיך להסתכל. לאט לאט הציור חושף את עצמו לעיני המתבונן", הוא אומר.

אך היצירות מקבלים את העיפוק שלהן "דכים לא מבינים. לתפסתם עדיף היה לו הייתי משקיע את זמני בלימוד תורה. אבל מבחינתי היצירה שלי היא חלק בלתי נפרד מלימוד התורה, הדרך שלי לפתוח את עצמי ללימוד. לא מעט רבנים עסקו בעצמם ביצירה, בעיצוב של תכשיטי קדושה, פיוט וכדומה".

• 'מאסטרפיס' - יריד אמנות עכשווית, בגלריית רחוב, ירד המלך 16. נעילה: 6.9.2016

אורה, שנרלה בשכונת הבוכרים, הגיעה לתל אביב ללימודי אמנות כחלק מתהליך של "צאה בשאלה". לאחר נישואיהם עברו השניים לקרית שמונה. בסטיק לימד אמנות ואף הציג תערוכות בהן שפתח בעיר הצפונית. משם עברו לרמלה - אחרי שהוא וזהה שם את המחזור באמנות. "פגיתי אל ראש העירייה וביקשתי שיקצה לי מקום. הוא הסכים, וכך נולד המסכן לאמנות ברמלה, שקיים עד היום. העבודה העיקרית שלנו היתה עם נוער במצוקה. איזה רברים מדוימים הצלחנו להוציא מהם באמצעות האמנות, ומהם הם שמחו לבטא סוף סוף את עצמם".

"בסוף חזרנו לירושלים, היינו נשואים עם ילדה וניסיתי לחשוב איך אוכל להתפרנס בכבוד מהאמנות. החלטתי לציייר שלטים לבתי עסק ולעצב חלונות ראוות. העסק תפס מהר ואפילו זכיתי בפרסים על עסק מצטיין. ואה הגעתי גם לציייר בשכונת הבוכרים. פגשתי שם אנשים מדהימים ורבנים גדולים, כמו הרב כרדור והרב אלכו. אני הרי מעולם לא הייתי חתי במיוחד, אבל תמיד ראיתי בעצמי אדם רוחני. החזרה בתשובה היתה הצעד המתבקש ביותר עבורי".

ואיפה נכנסה האמנות?
"כשנחתלת בתהליך באתי לרבנים והודעתי להם שאני מתכוון לעזוב את הציור והאמנות. הופתעתי מתגובתם. הם ממש צעקו עלי שלא אחשוב על זה אפילו. לרבניהם, האל בכבודו ובעצמו הוא אמן ויוצר שברא את העולם, ואם אני נחתני בכישודן הזה איך אני יכול להפנות לו עורף?"

"הנחתי שהם צודקים. הצלחתי לבטא את היהדות כלפי חוץ. לא פעם מגיעים אלי צעירים חרדים שמבקשים להיות אמנים. אני מסביר להם שאמנות ויהדות אחת הן. אפילו כסיפור הבראיה החל בורא עולם בתורה ובזוהר. כדי למצוא בכל המופשט את המוחשי היה הקדוש ברוך הוא צריך להיות בעל עין של אמן".

דת ואמנים

בסטיק, שלמד מילדותו את רדי האמנות הריאליסטית, מצא את עצמו נמשך דווקא לאמנות

הוא נולד במומביי לפני 63 או 64 שנה - הוא עצמו לא בטוח. אביו היה כנר מוכשר וצייר בחסד וסבו היה מחזאי ובעל תיאטרון גדול ומפואר, לכן לא היה ספק שגם הוא יימשך לאמנות והפך לצייר. היום בנימין בסטיק הוא אחד האמנים המוערכים והחשובים בעולם החרדי, ומחשבת מוצגות יצירותיו ביריד מאסטרפיס לאמנות עכשווית. "כשהייתי צעיר אבי קיבל עבודה בפרוור שומם של העיר מומביי, שכולם בו היו בודהיסטים חוץ משלוש משפחות יהודיות", מסביר בסטיק. "אבא היה מצייר כתונות רכבת וברחובות עבוד הממשלה. ציורים מרי שימים ומפוארים. הוא היה אמן ריאליסטי דגול. מגיל צעיר אבא ראה שאני נמשך בעצמי לאמנות ולכן נתן לי להיות שוליה לצייר. הייתי מערבב לו את הצבעים, שוטף את המברשות ועם השנים גם עוזר לו לצייר. המומחיות שלו היתה להעתיק תמונות שחורי לבן לציורים צבעוניים. עם הזמן התמקצעתי גם אני". את ימי בית הספר הוא העביר במנזר והתחנך ביריד אנשי כמורה. "טאחר שלא היו עוד בתי ספר, לא היתה ברירה. אבי הכהיר להם שאנחנו יהודים ואת החגים הנוצריים לא חגגנו. היינו גאים מאוד ביהדותנו, בעם ישראל ובארץ ישראל ורצינו לעלות ארצה", הוא נזכר. "בשלב מסוים רצו שאתנניס לצבא בתורה. אבי אמר שאם כבר אתנניס זה יהיה לצבא של ארץ ישראל. הוא היה ציוני נלהב והעריך את צה"ל. כך קרה שכי שהייתי בן 16 חצי עלינו לארץ".

אני, סנדרסון ופוליקר

בסטיק התנניס לנח"ל מוצגת והוכשר שם להיות לוחם. לאחר מכן עבר להיות מעצב התפאורה של להקת הנח"ל האגרית, כשיסיי בנאי היה הבמאי והחברים או היו רני סנדרסון, יהודה פוליקר ואפרים שמיר. "הייתי מצייר להם תפאורות מיוחדות והולך איתם לאן שהם הופיעו", סיפר. "היינו מיוזרים ופולינו יחד בערבים". בונן השירות הצבאי הצליח לשלב עבודה נוספת כתפאורן בעירי 1 ולאחר מכן המשיך ללימודים בבית ספר לאמנות 'קלישר', שם גם הכיר את אשתו אורה, כשהיה הסרצה שלה.